

कोवीड-१९ या साथीच्या प्रादुर्भावामुळे करण्यात आलेल्या लॉकडाऊन कालावधीत झालेली आर्थिक तूट भरून काढण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी, मर्यादित (महावितरण) द्वारे REC या वित्तीय संस्थेऐवजी कॅनरा बँकेकडून घेतलेल्या कर्जाच्या व त्यावरील व्याजाच्या रकमेस शासन हमी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक-शाहमी-२०२१/उऊकावि/प्र.क्र.६६/अर्थबळ ,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- ०४/११/२०२५

- वाचा - १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शाहमी-१०९९/प्रक्र.६८/शा.हमी, दि.५.११.१९९९
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शाहमी १००८/प्रक्र.१८/शा.हमी, दि.२८.४.२००८
३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र. संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१७१/ऊर्जा-५, दि.२४.०७.२०२०;
४) शासन निर्णय क्रमांक-शाहमी-२०२१/उऊकावि/प्र.क्र.६६/अर्थबळ दि.०३.०१.२०२२

प्रस्तावना:

कोवीड-१९ या साथीच्या प्रादुर्भावामुळे करण्यात आलेल्या लॉकडाऊन कालावधीत महाराष्ट्रातील वीजेची दररोजची सरासरी मागणी २३,००० मेगावॉट वरून १६,००० मेगावॉट इतकी कमी झाली होती. पुरेशी वीजेची उपलब्धता, गुणवत्ता राखणे व सर्वांसाठी वीज या मुख्य योजनेच्या अनुषंगाने करावयाची कार्यवाही, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने औद्योगिक व वाणिज्यिक ग्राहकांना दिलेल्या सवलती तसेच शासनाच्या सवलती पाहता महानिर्मिती, महापारेषण व महावितरण कंपनीस आर्थिक समस्येला तोंड द्यावे लागणार होते. परिणामी, आर्थिक तूट भरून काढण्यासाठी राज्यातील शासकीय वीज कंपन्यांना रु.२०,०००/- कोटीच्या मर्यादित विविध वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेण्यास शासन हमी देण्याच्या व सदर शासन हमीवरील हमीशुल्क माफ करण्याच्या ऊर्जा विभागाच्या प्रस्तावास मा. मंत्रिमंडळाने दि.९.६.२०२० रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजूरी दिलेली असून, त्यानुषंगाने करण्यात यावयाच्या कार्यवाहीसंदर्भात वाचा क्र.३ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला.

सदर शासन निर्णयानुसार, शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या कर्जाची रक्कम आणि अनुषंगिक अटी व शर्ती निश्चित करण्यासाठी मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समिती स्थापन करण्यात आलेली आहे. सदर समितीसमोर ऊर्जा विभागाने महावितरण कंपनीस विविध वित्तीय संस्थांकडून एकूण

रु.८५०० कोटी कर्ज व त्यावरील रु.२९०१ कोटी व्याज असे एकूण रु.११,४०१.०० कोटी रकमेस हमी देण्याचा प्रस्ताव सादर केला होता. त्यास उच्चाधिकार समितीने दिनांक ७ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या बैठकीत मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने वाचा क्र.४ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला.

महावितरण कंपनीने व्याजावरील खर्चामध्ये कपात करण्याच्या कार्यक्रमांतर्गत, REC या वित्तीय संस्थेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्याकरीता कॅनरा बँकेकडून द.सा.द.शे.९% इतक्या व्याज दराने कर्ज घेतले आहे. त्यानुषंगाने "REC" या वित्तीय संस्थेऐवजी "कॅनरा बँक" यांना एकूण रु.२,३५७.०५ कोटी (मुद्दल रु. १,९०४.७६ कोटी + व्याज रु. ४५२.२९ कोटी) ची शासन हमी वळती करण्याकरीता मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समितीने दि.१२ सप्टेंबर, २०२५ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने "कोवीड -१९ या साथीच्या प्रादुर्भावामुळे करण्यात आलेल्या लॉकडाऊन कालावधीत झालेली आर्थिक तूट भरून काढण्यासाठी महावितरण कंपनीस शासनाने मंजूर केलेली हमी REC या वित्तीय संस्थेऐवजी कॅनरा बँक यांना एकूण रु.२३५७.०५ कोटी (मुद्दल रु.१९०४.०७६ कोटी+ व्याज रु. ४५२.२९ कोटी) ची शासन हमी देण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे."

अ.क्र.	वित्तीय संस्था	कर्जाची रक्कम	व्याजाची रक्कम (रु.कोटीत)	एकूण हमीची रक्कम (रु. कोटीत)
१.	कॅनरा बँक	१९०४.७६	४५२.२९	२३५७.०५

२. सदर शासन हमीवर कर्ज उचलण्याची मुदत शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत वैध राहिल.

३. धनको बँक/वित्तीय संस्थेसमवेत शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या/आलेल्या कर्जासंबंधी करण्यात येणाऱ्या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा -

३.१) शासन हमी एकूण रु.२३५७.०५ कोटी इतक्या रकमेपुरतीच सिमीत राहिल.

३.२) महावितरणने आर्थिक संस्थांकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरिता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरीता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

३.३) महावितरण कंपनीकडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसुरीची सूचना शासनास ९० दिवसांच्या आत देणे संबंधित वित्तीय संस्थेस बंधनकारक असेल.

३.४) धनको संस्था ही राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महावितरण कंपनीला आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही. तसेच सदर प्रयोजनासाठी ऋणको अन्य कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणार नाही.

३.५) धनको संस्थांकडून घेण्यात आलेल्या कर्जातून निर्माण होणारी भविष्यातील मालमत्ता ही तारण म्हणून ठेवण्यात यावी.

३.६) महावितरण कंपनीकडून कर्ज फेडीत कसूर झाल्यास, महावितरण कंपनीच्या तारण चल / अचल मालमत्तेची विक्री / लिलाव (Auction) करून कर्ज वसुलीची प्रक्रिया पूर्ण करावी. तसेच, कर्ज वसुलीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केल्याशिवाय संबंधित वित्तीय संस्थेला हमीपूर्ततेकरिता शासन हमीची प्रतिभूती म्हणून वापर करता येणार नाही.

३.७) धनकोकडून महावितरण कंपनीच्या तारण चल-अचल मालमत्तेची विक्री वसुलीचा निर्णय झाल्यास, त्यासाठी एक समिती स्थापन करावी व त्या समितीमध्ये उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग व वित्त विभागाचा प्रत्येकी एक प्रतिनिधी घेण्यात यावा. तारण चल / अचल मालमत्तेची विक्री / लिलाव करताना मुल्यांकन त्रयस्थ संस्थेकडून शासन नियमानुसार करणे आवश्यक राहिल.

वरील (३.१) ते (३.७) पैकी कोणत्याही अटीचा भंग झाल्यास शासन हमी अवैध होईल.

४. महावितरण कंपनीस रु.२३५७.०५ कोटीची शासन हमी संदर्भाधिन अ.क्र.१ येथील दि.५.११.१९९९ मधील शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या अटी तसेच खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहिल:-

४.१) महावितरण कंपनी ही Principal Debtor राहिल.

४.२) सदर धनकोकडून घेण्यात येणा-या कर्जाचा वापर ज्या उद्दीष्टासाठी कर्ज घेण्यात आले आहे त्यासाठीच करण्यात यावा.

४.३) महावितरण कंपनीकडून पुरेशा मत्तेची प्रतिभूती (Security) घेतल्यानंतरच धनको बँक कर्ज मंजूर करेल. सदर मत्तेची तपासणी वेळोवेळी व कमीत कमी सहा महिन्यातून एकदा तरी संबंधित बँक करेल.

४.४) महावितरण कंपनीने आवश्यक तेवढ्याच कर्जाची उचल करावी.

४.५) सदरचे कर्ज (मुद्दल + व्याज) फेडण्याची संपूर्ण जबाबदारी महावितरण कंपनीची राहिल.

४.६) सदर शासन हमीवर देण्यात आलेल्या कर्जाचे दायित्व शासनावर येणार नाही याबाबत उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने दक्षता घ्यावी.

४.७) महावितरण कंपनीने दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाकडे / वित्त विभागाकडे सादर करावी.

४.८) महावितरण कंपनीने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परीक्षित केलेल्या लेख्यांची एक प्रत शासनास सादर करावी.

४.९) महावितरण कंपनी त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्ये दर सहा महिन्यांनी (३१ मार्च/३० सप्टेंबर) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागास सादर करेल.

५. हमी शुल्क - मा. मंत्रिमंडळाने दि.०९.०६.२०२० रोजी घेतल्या निर्णयानुसार सदर शासन हमीवरील हमीशुल्क माफ करण्यात येत आहे. तथापि, शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत संनियंत्रणाची जबाबदारी सहसचिव/उपसचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहिल.

६. वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक-शाहमी-२०२१/उऊकावि/प्र.क्र.६६/अर्थबळ, दि.०३.०१.२०२२ अन्वये कोवीड-१९ या साथीच्या प्रादुर्भावामुळे करण्यात आलेल्या लॉकडाऊन कालावधीत झालेली आर्थिक तूट भरून काढण्यासाठी यापूर्वी महावितरण कंपनीला देण्यात आलेली मंजूर हमी रु. ११,४०९ कोटी ऐवजी खालीलप्रमाणे रु.९५५१.०५ कोटी इतक्या रक्कमे पुरतीच मर्यादित राहिल. ऋण व हमी संनियंत्रण कार्यासन/ वित्त विभाग यांनी त्यांचे हमीच्या लेख्यामध्ये याप्रमाणे योग्य ती नोंद घेण्याची कार्यवाही करावी.

अ.क्र.	वित्तीय संस्था	कर्जाची रक्कम	व्याजाची रक्कम (रु.कोटीत)	एकूण हमीची रक्कम (रु. कोटीत)
१.	कॅनरा बँक	१९०४.७६	४५२.२९	२३५७.०५
२	बँक ऑफ महाराष्ट्र	९००.००	२१३.००	१११३.००
३	युनियन बँक ऑफ इंडिया	१०००.००	२२९.००	१२२९.००
४	युको बँक	५००.००	१११.००	६११.००
५	बँक ऑफ इंडिया	१०००.००	२२२.००	१२२२.००
६	पंजाब नॅशनल बँक	२०००.००	२८८.००	२२८८.००
७	युको बँक	६००.००	१३१.००	७३१.००
	एकूण	७९०४.७६	१६४६.२९	९५५१.०५

७. महावितरण कंपनीला कर्ज घेण्याच्या अनुषंगाने संबंधित वित्तीय संस्थांसोबत करण्यात येणाऱ्या करारपत्रांवर स्वाक्षरी करण्याकरिता उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभागातील संबंधित सह सचिव/ उप सचिव व वित्त विभागातील उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

८. प्रस्तुत शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने, ऊर्जा विभागाने, कॅनरा बँकेसोबत नव्याने शासन हमी करार (Guarantee Deed) करून, कर्ज तसेच व्याजाच्या रकमेतील सुधारणा विचारात घेऊन, नवीन शासन हमी करार वित्त विभागाच्या मान्यतेसाठी सादर करावेत.

९. हा शासन निर्णय मा.मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समितीने दि.१२ सप्टेंबर, २०२५ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने, ऊर्जा विभाग/ऊर्जा-५ यांच्या नस्ती क्र.संकीर्ण २०२०/प्र.क्र.१७१/भाग१/ऊर्जा-५ वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.शासन हमी क्र. ८/२०२५-२६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२५११०४१६२६४३०८०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ५) मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ६) मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ७) सर्व सन्माननीय सदस्य विधानपरिषद/ विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,
- ८) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ९) मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव,
- १०) मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे प्रधान सचिव,
- ११) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
- १३) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
- १४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई, (५ प्रती)
- १५) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक्स क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-४०० ०२०,
- १६) इंडियन नॅशनल काँग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५,
- १७) नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, ठाकरसी हाऊस, जे.एन. हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई,
- १८) शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८,
- १९) बहुजन समाज पार्टी, म.रा., बी.एस.पी. भवन, प्लॉट नं.८३-ए, कलेक्टर कॉलनी चेंबूर, मुंबई-४०००१४,

- २०) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राज भवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई-०४,
२१) भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पार्टी महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस,
वरळी, मुंबई-२८,
२२) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-२८,
२३) अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
२४)) वित्त विभाग (ऋण व हमी नियंत्रण कक्ष), मंत्रालय, मुंबई,
२५) कार्यासन अधिकारी, ऊर्जा -५, उद्योग, ऊर्जा व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई--४०० ०३२,
२६) संबंधित वित्तीय संस्था (विभागामार्फत),
२७) निवड नस्ती -अर्थबळ.